

INSTITUCIONALIZACE PODPŮRNÝCH PEDAGOGICKÝCH POZIC (ŠKOLNÍ PSYCHOLOG, ŠKOLNÍ SPECIÁLNÍ PEDAGOG)

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

ČERVEN 2022

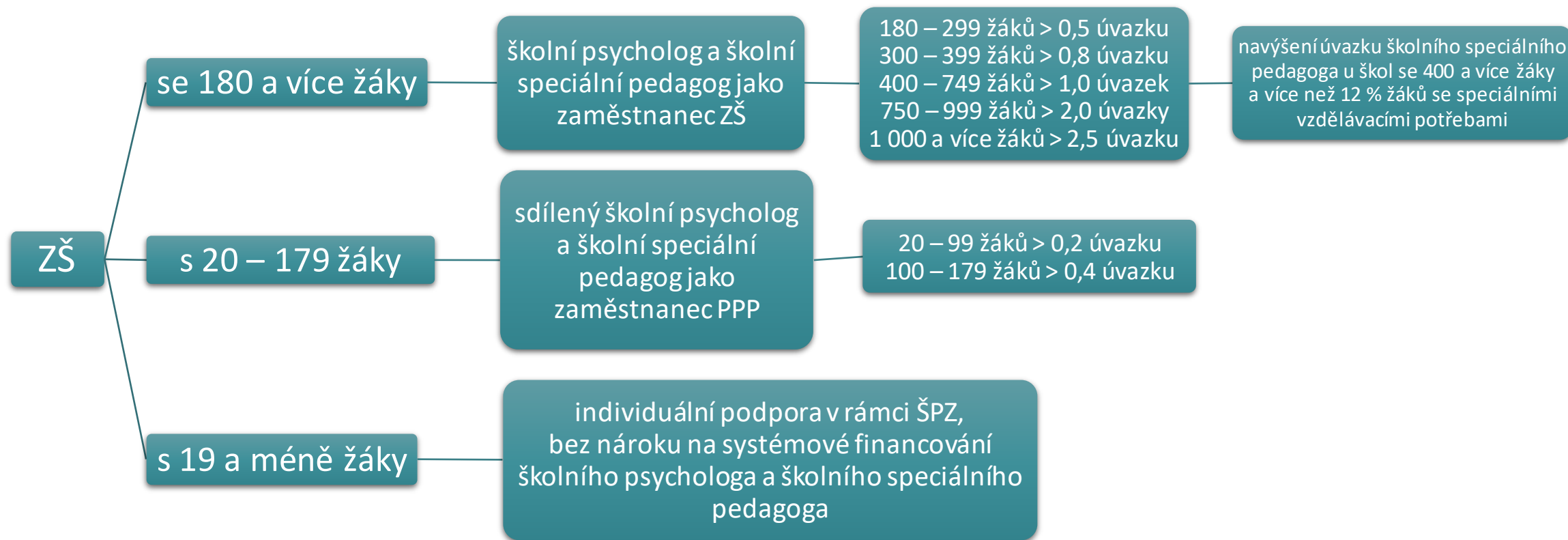
INSTITUCIONALIZACE PODPŮRNÝCH PEDAGOGICKÝCH POZIC

- **Strategie vzdělávací politiky České republiky 2030+**
 - strategický cíl „*Snížit nerovnosti v přístupu ke kvalitnímu vzdělávání a umožnit maximální rozvoj potenciálu dětí, žáků a studentů*“,
 - Strategická linie „*Podpora pedagogické práce škol*“,
 - implementační karta [Podpora a řízení škol](#).
- **Programové prohlášení vlády**
 - *Podpora škol a pedagogických pracovníků* – legislativní ukotvení a větší zpřístupnění podpůrných pozic na školách do konce r. 2024.
- **Více než roční spolupráce s terénem**
 - Model vychází z více než roční intenzivní konzultace návrhů modelu se školami, školskými poradenskými zařízeními, zřizovateli a odbornými asociacemi.

INSTITUCIONALIZACE PODPŮRNÝCH PEDAGOGICKÝCH POZIC

- **Cílem** procesu institucionalizace je nastavit systém tak, aby služeb školního psychologa a školního speciálního pedagoga mohlo využívat co nejširší spektrum žáků, kteří vykonávají povinnou školní docházku, a zároveň byla dlouhodobě zajištěna profesní stabilita těchto pozic.
- Od začátku zavedení inkluzivního systému vzdělávání v České republice (r. 2016) existují paralelně **dva způsoby financování** podpůrných pedagogických pozic na školách – národní v rámci poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně ze **státního rozpočtu** a z **ESF** prostřednictvím OP VVV.
- Po zkušenostech z pětiletého fungování obou modelů přichází MŠMT se systémovou změnou, která **v roce 2025** povede ke spojení obou systémů do jednoho.

INSTITUCIONALIZACE PODPŮRNÝCH PEDAGOGICKÝCH POZIC

OPERAČNÍ PROGRAM JAN AMOS KOMENSKÝ (ŠABLONY PRO MŠ A ZŠ I)

- **Aktivity – personální podpora**
 - Pro ZŠ se 180 a více žáky: **školní psycholog ZŠ, školní speciální pedagog ZŠ**
 - Pro ZŠ od 20 do 179 žáků: **Sdílený školní speciální pedagog ZŠ, Sdílený školní psycholog ZŠ – aktivity poskytované skrze oprávněné žadatele - PPP**
- **Vyhlášení výzvy:** 25. května 2022
- **Datum zahájení příjmu žádostí o podporu:** s vyhlášením výzvy
- **Způsobilost výdajů:** (až 3 měsíce před podáním žádosti o podporu, nejdříve od 1. 5. 2022) – pro co největší možnou návaznost práce personálních pozic.
- **Nejzazší datum pro ukončení fyzické realizace projektu:** pro ZŠ 31. 12. 2025 (realizace aktivit školní psycholog a školní speciální pedagog do 31. 12. 2024), PPP do 31. 12. 2024.
- **Cílová skupina:** *žáci základních škol (s výjimkou škol zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona, škol při zdravotnickém zařízení a škol s počtem žáků 19 a nižším), děti v přípravných třídách základních škol, účastníci zájmového vzdělávání.*
- **Délka projektu:** 24-36 měsíců

INSTITUCIONALIZACE PODPŮRNÝCH PEDAGOGICKÝCH POZIC

- Nově MŠMT nastavuje parametry poskytování pozic školního psychologa a školního speciálního pedagoga se **zohledněním velikosti škol, příp. podílu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami** v nich.
- **V první fázi** institucionalizace podpůrných pozic pro ZŠ dojde k cílenému využití evropských prostředků **Operačního programu Jan Amos Komenský** (dále OP JAK), a to prostřednictvím **ŠABLON** (jedná se o samostatné šablony - ředitel školy není projektově omezen a může současně požádat také o další šablony).
- Pro pozice školní psycholog a školní speciální pedagog bude vyčleněna samostatná alokace nezávislá na ostatních aktivitách projektu.
- **Následně** ve druhé fázi (od **1. 1. 2025**) bude financování zajištěno z prostředků **STÁTNÍHO ROZPOČTU**, čemuž bude předcházet průběžná evaluace a finální zhodnocení týkající se zejména *vyhodnocení výše úvazku, hranice pro podporu samostatných ZŠ a prostřednictvím PPP, spádovosti, zvýhodnění pro daný podíl žáků se SVP* apod., na něž budou navazovat případné úpravy.

INSTITUCIONALIZACE PODPŮRNÝCH PEDAGOGICKÝCH POZIC

- V průběhu financování šablon z OP JAK bude MŠMT realizovat nezbytné **legislativní změny** vztahující se k systémovému nastavení daného modelu. V **první etapě** dojde k novelizaci školského zákona, vyhlášek a nařízení vlády. Finální podoba legislativního nastavení bude provedena na základě evaluace daného modelu.
- Institucionalizace školních psychologů a školních speciálních pedagogů v rámci Operačního programu Jan Amos Komenský model parametricky ověřuje, aby následně do 1. 1. 2025 došlo k překlopení funkčního modelu do národního financování.

ZÁKLADNÍ ŠKOLY SE 180 A VÍCE ŽÁKY

- Rozdělení poskytované výše úvazku podle počtu žáků v běžné ZŠ

Počet žáků v běžné základní škole*	Poskytnutá výše úvazku školního speciálního pedagoga a školního psychologa**
180 – 299	0,5
300 – 399	0,8
400 – 749	1,0
750 – 999	2,0
1 000 a více	2,5

* pro co nejpřesnější nastavení byly dané hodnoty počtu žáků určeny jako průměr za tři roky (2019, 2020 a 2021, vždy k 30. 9.)

** jedná se o součet úvazku pro obě pozice dohromady, nikoliv o výši úvazku pro každou pozici samostatně

- Ředitel školy se dle nápočtu úvazku celkem z úvazků těchto pedagogických pozic rozhodne, v jakém poměru a v jaké výši pozice využije.
- Přidělený úvazek nemusí být v plném rozsahu vyčerpán.

ROZDĚLENÍ POSKYTOVANÉ VÝŠE ÚVAZKU PODLE POČTU ŽÁKŮ V BĚŽNÉ ZŠ

- V případech, kdy mají školy se 400 a více žáky zároveň více než 12 % žáků se SVP, dojde k navýšení úvazku školního speciálního pedagoga, a to následovně:
 - 12 – 14,99 % žáků se SVP + 0,1 úvazku pro školního speciálního pedagoga,
 - 15 – 19,99 % žáků se SVP + 0,2 úvazku pro školního speciálního pedagoga,
 - 20 – 24,99 % žáků se SVP + 0,3 úvazku pro školního speciálního pedagoga,
 - více než 25 % žáků se SVP + 0,4 úvazku pro školního speciálního pedagoga.
- Uvedené navýšení se týká pouze pozice školního speciálního pedagoga a nemůže být využito pro školního psychologa.

ZÁKLADNÍ ŠKOLY SE 179 A MÉNĚ ŽÁKY

- Podpora ZŠ s maximálním počtem 179 žáků bude realizována **sdílením personálních pozic**, přičemž žadateli o podporu pro potřeby těchto ZŠ jsou **PPP**. ZŠ si v tomto ohledu budou moci vybírat *v rámci jednoho kraje*, ve kterém škola působí.

Počet žáků v běžné základní škole*	Poskytnutá výše úvazku školního speciálního pedagoga a školního psychologa**
20 – 99	0,2
100 – 179	0,4

**pro co nejpřesnější nastavení byly dané hodnoty počtu žáků určeny jako průměr za tři roky (2019, 2020 a 2021, vždy k 30. 9.)*

*** jedná se o součet úvazku pro obě pozice dohromady, nikoliv o výši úvazku pro každou pozici samostatně*

- PPP a ZŠ uzavřou **smlouvu o spolupráci** týkající se zajištění poskytování těchto podpůrných pedagogických pozic.

PROCESNÍ NASTAVENÍ SDÍLENÝCH PODPŮRNÝCH PEDAGOGICKÝCH POZIC

1) Uzavření smlouvy o spolupráci

- PPP seznámí ZŠ s možností čerpání evropských finančních prostředků na podpůrné pedagogické pozice – školní psycholog, školní speciální pedagog.
- Ředitelé ZŠ se obrátí na kteroukoliv PPP v kraji s požadavkem na uzavření smlouvy o spolupráci.
- V okamžiku podpisu smlouvy o spolupráci není nutné mít pozice personálně obsazené.

2) **Vyhledávání odborných pracovníků** je povinností PPP, škola však může být rovněž aktivně nápomocná - na škole již školní psycholog či školní speciální pedagog s odpovídající kvalifikací působí.

3) Při poskytování úvazku odborných pracovníků na jednotlivých ZŠ zohlední PPP **logistiku**, tzn. vzdálenost mezi ZŠ, příp. objektivně náročnou situaci na dané škole (např. žáci se závažnými druhy zdravotního postižení, z odlišných kulturních prostředí aj.).

POČTY ÚVAZKŮ ŠKOLNÍCH PSYCHOLOGŮ A ŠKOLNÍCH SPECIÁLNÍCH PEDAGOGŮ POSKYTOVANÝCH ZŠ NA ZÁKLADĚ MODELU INSTITUCIONALIZACE

Území	ZŠ s méně než 180 žáky		ZŠ se 180 a více žáky		Celkem	
	Počet škol	Počet poskytovaných úvazků	Počet škol	Počet poskytovaných úvazků	Počet škol	Počet poskytovaných úvazků
Hlavní město Praha	51	15,8	193	206,5	244	222,3
Středočeský kraj	263	66,4	242	236,3	505	302,7
Jihočeský kraj	108	30,4	114	100,8	222	131,2
Plzeňský kraj	98	25,6	98	90,3	196	115,9
Karlovarský kraj	36	10,8	50	44,3	86	55,1
Ústecký kraj	89	24,4	158	133,9	247	158,3
Liberecký kraj	87	21,6	82	69,6	169	91,2
Královéhradecký kraj	128	31,6	99	81,9	227	113,5
Pardubický kraj	134	33,4	89	75,2	223	108,6
Kraj Vysočina	137	35,8	81	71,9	218	107,7
Jihomoravský kraj	231	56,6	206	186,4	437	243
Olomoucký kraj	148	36,6	112	91,7	260	128,3
Zlínský kraj	121	30,4	107	88,2	228	118,6
Moravskoslezský kraj	170	43,4	224	182,9	394	226,3
Česká republika	1 801	462,8	1 855	1 659,9	3 656	2 122,7

- Na poskytování školních psychologů a školní speciálních pedagogů pro ZŠ byly v rámci OP JAK alokovány finanční prostředky samostatně, a to včetně souvisejících nákladů.

ŠABLONY PRO MŠ A ZŠ I (OP JAK) ŠKOLNÍ PSYCHOLOG, ŠKOLNÍ SPECIÁLNÍ PSYCHOLOG

- **Odborná kvalifikace** školního psychologa a školního speciálního pedagoga je stanovena ust. § 18 a § 19 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- V novele výše uvedeného zákona MŠMT navrhuje, aby kvalifikaci speciálního pedagoga získali také absolventi dvouoborového studia zaměřeného na speciální pedagogiku a přípravu učitelů základní školy nebo na speciální pedagogiku a přípravu učitelů všeobecně-vzdělávacích předmětů střední školy (učitelství speciální pedagogiky a učitelství všeobecně-vzdělávacího předmětů 2. st. ZŠ a SŠ). Toto rozšíření bude akceptováno už v OP JAK.
- Školní psychologové a školní speciální pedagogové jsou pedagogičtí pracovníci, kteří **mohou standardně čerpat** ošetřování člena rodiny, dávky nemocenského pojištění, peněžitou pomoc v mateřství atd.
- Čerpání výše uvedených dávek je financováno ze státního rozpočtu, finanční prostředky z OP JAK je možné (nikoliv nezbytné) tomto případě využít na zástup.

KOMPETENCE ŘEDITELŮ PPP A ŘEDITELŮ ZŠ

PPP

- PPP garantuje **odbornou způsobilost** zaměstnance a poskytuje mu **metodické vedení**,
- Ředitel PPP organizuje a řídí práci zaměstnance a je oprávněn jeho práci ve škole na místě kontrolovat.
- PPP zajistí, že zaměstnanec při plnění svých úkolů spolupracuje s pedagogickými pracovníky školy a poskytuje součinnost ŠPZ. Na základě pokynu ředitele PPP zaměstnanec ke své práci přijímá zadání též od **ředitele ZŠ** nebo jiného pověřeného pracovníka ZŠ.
- Služby daného odborníka zajistí PPP pravidelně stejným konkrétním pracovníkem, ledaže tomu brání závažné provozní důvody.
- PPP je povinna předem informovat ZŠ v případě **plánované nepřítomnosti zaměstnance** (vzdělávací aktivita, dovolená). V takovém případě není PPP povinna zajišťovat služby tohoto zaměstnance jiným pracovníkem.

KOMPETENCE ŘEDITELŮ PPP A ŘEDITELŮ ZŠ

PPP

- PPP je povinna určit **místo výkonu práce a pravidelného pracoviště v pracovní smlouvě**.
- Místo výkonu práce je povinnou součástí pracovní smlouvy. Lze si ho sjednat zejména:
 - na *určité adrese (sídlo PPP), na území obce, na území okresu, kraje.*
- **Pravidelné pracoviště** – pro účely cestovních náhrad (při širším vymezení místa výkonu práce než je jedna obec) slouží určení pravidelného pracoviště. To je primárně shodné s místem výkonu práce. Je-li však sjednáno místo výkonu práce širěji, než je území jedné obce, je vhodné v pracovní smlouvě určit pravidelná pracoviště.
- O **pracovní cestu** se jedná pouze v případě, kdy je zaměstnanec vyslán mimo své místo výkonu práce. Je-li tedy sjednáno místo výkonu práce např. v rámci okresu, může zaměstnavatel určovat pracoviště zaměstnance volně na tomto území, aniž se bude jednat o pracovní cestu. Může se však jednat o cestu mimo pravidelné pracoviště.

KOMPETENCE ŘEDITELŮ PPP A ŘEDITELŮ ZŠ

ZŠ

- ZŠ vytvoří zaměstnanci vhodné **organizační a prostorové podmínky** k vykonávání činností.
- ZŠ umožní zaměstnanci využívat **pracovní prostředky a vybavení**, které zaměstnanci poskytuje PPP a uchovávat je ve škole na zabezpečeném místě.
- ZŠ vede **dokumentaci** v souladu s § 4 odst. 2 a 3 vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů. Je povinna umožnit zaměstnanci přístup k této dokumentaci i k údajům ze školní matriky v rozsahu potřebném pro vykonávání své činnosti.
- Ředitel školy má právo obracet se na ředitele PPP s požadavky a stížnostmi týkajícími se konkrétních pracovních úkolů zaměstnance.
- ZŠ písemně informuje PPP ohledně **rizik a přijatých opatření** k ochraně před jejich působením, která se týkají výkonu jeho práce (BOZP). Prokazatelným způsobem s těmito skutečnostmi seznámí PPP i zaměstnance.

ŠABLONY PRO MŠ A ZŠ I (OP JAK) ŠKOLNÍ PSYCHOLOG, ŠKOLNÍ SPECIÁLNÍ PSYCHOLOG

- **Metodická podpora pro žadatele a příjemce výzvy pro podání žádosti o podporu a administraci projektu:**
 - *konzultační linka* – 234 814 777 v pracovní dny od 9 do 15 hod.,
 - *konzultační email pro šablony OP JAK:* dotazyZP@msmt.cz,
 - *konzultační email pro PPP:* sablony.poradny@msmt.cz,
 - *semináře pro PPP:*
 - a) prezenční/online semináře po vyhlášení výzvy,
 - b) průběžné semináře pro příjemce PPP zaměřené na témata k administraci projektu, četnost dle potřeby.

ŠABLONY PRO MŠ A ZŠ I (OP JAK) ŠKOLNÍ PSYCHOLOG, ŠKOLNÍ SPECIÁLNÍ PSYCHOLOG

- Činnost základních škol a PPP je ze strany MŠMT metodicky rovněž ošetřena prostřednictvím **metodických materiálů**, které MŠMT vydá po projednání v poradě vedení.
- **V souboru metodických materiálů** bude např. *vzor pracovní smlouvy, smlouva o spolupráci PPP a ZŠ, náplň práce školního psychologa a školního speciálního pedagoga, rozdělení kompetencí ředitele ZŠ a ředitele PPP, odborná kvalifikace podpůrných pedagogických pozic, rozsah přímé a nepřímé pedagogické činnosti, metodika pracovně-právních vztahů (včetně vzorových smluv), stanovení transparentních pravidel pro doporučování podpůrného opatření školní psycholog a školní speciální pedagog pro období 2022 – 2025, materiální vybavení ŠPP, DVPP* apod.
- Metodické materiály budou **zveřejněny** na www.edu.cz.
- **Emailová adresa pro metodickou podporu:** institucionalizace@msmt.cz.

DĚKUJEME ZA POZORNOST

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Karmelitská 529/5
118 12 Praha 1

msmt@msmt.cz

+420 234 812 163

www.msmt.cz